
OPSCRIFT

Vergadering van 26 september 2016

Nummer: 2016_IP_00043

Onderwerp:

Interpellatie van raadslid Johan Deckmyn: Mogelijke deal tussen Eandis en State Grid Europe Limited (SGEL)

Raadslid(-leden):

Johan Deckmyn - Vlaams Belang

Bevoegd:

Daniel Termont

Betrokken:

Daniel Termont

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Er is de laatste tijd al heel wat inkt gevloeid over de deal die Eandis zou sluiten met State Grid Corporation of China.

Via bepaalde media kon men zelfs letterlijk het volgende terugvinden: *“De deal die Eandis sluit met State Grid Corporation of China is ongewoon gunstig voor de Chinese partner, zegt privatiseringsspecialist Hervé Schrans. Pas het akkoord aan en laat de Vlaamse bevolking participeren, aldus Schrans. Komt daarbij dat State Grid de jongste jaren meermaals opdook in corruptiezaken.”*

Dossiers gekoppeld aan de verplichte uitkoop van Electrabel uit de energienetbeheerders zijn de afgelopen jaren meermaals op de vergadertafel van de gemeenteraadsleden beland. Meest recente keer was in de herfst van 2014 toen Electrabel en de Vlaamse gemengde distributienetbeheerders overeenkwamen de uitkoop niet gefaseerd af te ronden tegen 2018, maar te komen tot een algemene vervroegde uitstap van Electrabel. De overeenkomst bestond

erin dat via de verkoop van aandelen Electrabel eind 2014 weg zou zijn uit de Vlaamse gemengde distributienetbeheerders (Gaselwest, Imewo, Imea, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas) en de publieke sector parallel uit Electrabel Customer Solutions NV dat instaat voor de levering van elektriciteit en gas. Deze operatie werd eind 2014 afgerond.

Binnenkort moeten de gemeenteraadsleden zich opnieuw uitspreken over een dossier dat verbonden is aan de uitstap van Electrabel: het VOLTA-project van Eandis dat voorziet in de injectie van Chinees kapitaal. Concreet gaat het om een participatie in Eandis Assets van 14% door State Grid Europe Limited, de dochter van een Chinees staatsbedrijf. Eandis Assets ontstond op 1 januari 2016 door fusie van de distributienetbeheerders en is eigenaar van de kabels en leidingen voor elektriciteit en gas in zo'n 230 Vlaamse steden en gemeenten.

Eandis ziet in State Grid Europe Limited (SGEL) een stabiele partner die zich ertoe verbindt om langere tijd aan boord te blijven (tot november 2024). Een sterke beperking van de uittredingsrechten zou de overeenkomst versterken.

Eandis meent een doordachte keuze te hebben gemaakt die het eigen vermogen opnieuw brengt naar de norm die de VREG oplegt. De VREG gaat uit van een verhouding eigen vermogen en totaal vermogen van 45%. De uitstap van Electrabel doet de verhouding eigen vermogen dalen naar 37% van het totaal vermogen. De coöperatieve inbreng (via spaargelden) waar links voor pleit, acht Eandis een minder stabiele formule. Bovendien ziet Eandis in State Grid een opening tot technische ondersteuning, innovatie, ook oplaadinfrastructuur en tot internationale en Chinese financieringsbronnen.

Onder meer Beweging voor Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid (Climaxi), Vereniging van Energiegebruikers (VEG), Federatie van Verenigingen en Coöperaties van Burgers voor Hernieuwbare Energie (REScoop.Vlaanderen), CDO Kontich Stroomt, professor internationale politiek aan de VUB Jonathan Holslag, journalist Mo Magazine John Vandaele, voorzitter van Transitienetwerk Middenveld Dirk Van de Poel, Transitie Netwerk Vlaanderen dat ACV, ABVV, de Gezinsbond en de Bond Beter Leefmilieu verenigt, klommen intussen uitvoerig in de pen en trachten de steden en gemeenten ervan te overtuigen tegen de inbreng van het Chinese kapitaal te stemmen.

Er wordt onder andere geargumenteed dat:

De voorgestelde overeenkomst Eandis al te sterk afhankelijk maakt van het Chinese staatsbedrijf en, in tegenstelling tot wat Eandis beweert, geen stabiel partnerschap garandeert. SGEL heeft immers op verschillende tijdstippen en tegen verschillende voorwaarden het recht zijn aandelen terug over te dragen aan Eandis Assets en zijn geld terug te eisen.

- Dat kan wanneer de statutaire duur van Eandis Assets afloopt (9 november 2019, alle aandeelhouders kunnen dan beslissen Eandis te verlaten).
- Dat kan wanneer in 2020 gemeenten verkiezen uit Eandis te stappen en die gemeenten meer dan 10% van de aansluitpunten hebben.

- Dat kan altijd wanneer het bedrijf een belangrijke beslissing wil en de gemeenten die beslissing niet steunen en dit leidt tot een fundamenteel meningsverschil (wat de statutair gewaarborgde meerderheid 80% + 1 aandeel van de steden en gemeenten waardeloos maakt). Daar vallen vb. beslissingen over het businessplan en het financieringsbeleid onder.
- Na 9 november 2024 kan het bedrijf beslissen zijn aandelen te verkopen aan derden.

De verzamelde tegenstanders vragen zich ook af waarom we het Franse Engie-Electrabel zouden vervangen door een Chinees staatsbedrijf. En hoewel de VREG er geen probleem in ziet, menen zij dat een conflict met het decreet dat in het geval van energie-intercommunales eist dat de private partners geen belangen hebben in de energieproductie en -levering mogelijk is, omdat het moederbedrijf van SGEL (het State Grid Corporation of China) zich onder meer bezighoudt met "purchase and sale of electricity power". Zij zien meer heil in formules van burgerparticipatie.

Er een privéarbitrage wordt ingesteld die bindend oordeelt bij geschillen en waartegen geen beroep mogelijk is. Zo'n arbitrage dook eerder op in het voorgenomen TTIP-verdrag (vrijhandelsverdrag) tussen de EU en de VS en vormde daar een groot struikelblok.

Het **Vlaams Belang** stelt vast dat SGEL een opvallend hoog bedrag betaalt. Andere bidders zouden slechts enkele procenten boven de netto-actiefwaarde hebben geboden. State Grid wil zich blijkbare inkopen in netwerken in andere landen en heeft al participaties in de energiesector in Portugal en Italië.

Van de enorme meerwaarde die SGEL betaalt voor het belang in het beheer van het elektriciteits- en gasnet in zo'n 230 steden en gemeenten vloeit niets terug naar die steden en gemeenten.

Eandis zal het geld vooral gebruiken om de uitkoop van Electrabel af te ronden. SGEL krijgt wel een deel van de betaalde meerwaarde terug en meer naarmate het bedrijf langer aan boord blijft. SGEL heeft recht op 14% van de uit te keren winst. Dit betekent een uitstroom van geld (meerdere miljoenen per jaar) naar China voor een activiteit die eigenlijk een publieke dienstverlening is.

Via de pers konden we vernemen dat burgemeester Termont vroeg om de beslissing over de Eandis-deal uit te stellen. Vlaams parlementslid Johan Danen (Groen) stelt trouwens dat de infocampagne in alle gemeenteraden een schijnvertoning worden. Volgens hem drukken de 'big shots' uit de politiek die bij Eandis aan de touwtjes trekken, de deal door.

Vraag:

Gezien het feit dat de stad Gent samen met Antwerpen de grootste Eandis-vennoot is, lijkt het toch belangrijk de visie ter zake van het college te horen.